

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

Anadolu'da Türk Siyasi Birliğini Sağlama

1. Anadolu'nun en büyük beyliklerinden biri olan ---- Konya'ya egemen olarak kendilerini Türkiye Selçuklularının varisi olarak görmüştür.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Karamanoğulları
B) Hamitoğulları
C) Karesioğulları
D) Germiyoğulları
E) Osmanoğulları

2. – 1345'te Karesioğulları Beyliği'nde yaşanan iç karışıklıklardan faydalanılarak Çanakkale ve Balıkesir dolayları Osmanlı topraklarına katılmıştır.
– Karesioğulları Beyliği itaat altına alınarak Anadolu Türk birliğini sağlama yolunda ilk adım atılmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisine aittir?

- A) Osman Gazi
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) Yıldırım Bayezit
E) I. Mehmet

3. **Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı hakimiyeti altına alınması ile ilgili,**

- I. Anadolu Türk birliğini sağlama yolunda ilk adım atılmıştır.
II. Karesi donanması Osmanlı hizmetine girmiş ve Osmanlılarda ilk denizcilik faaliyetleri başlamıştır.
III. Osmanlıların Rumeli'ye geçişi kolaylaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. **Orhan Bey döneminde Karesioğulları, I. Murat döneminde Hamitoğulları ve Germiyoğulları beyliklerinin hakimiyet altına alınması ile ilgili,**

- I. Anadolu'da Türk birliği sağlanmaya çalışılmıştır.
II. Sınırlar genişlemiştir.
III. Merkezîyetçi yapıyı korumak zorlaşmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. **Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde,**

- I. Germiyoğullarından çeyiz yoluyla Kütahya ve çevresinin alınması,
II. Hamitoğullarından para karşılığında Isparta ve çevresinin alınması,
III. Karamanoğullarından savaşarak Konya - Karaman'ın alınması

gelişmelerinden hangileri, Osmanlı ekonomisinin güçlü olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

6. **Osmanlı Devleti'nin ele geçirilen önemli beyliklerin merkezine bir şehzadeyi sancakbeyi olarak göndermesinde,**

- I. bölgenin Türkleşmesini sağlama,
II. bölge halkını Osmanlı şehzadesi tarafından yönetilmesiyle onurlandırma,
III. halkın Osmanlı yönetimine bağlılığını artırma

amaçlarından hangilerinin hedeflendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak amacıyla uyguladığı yöntemler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Beyliklerin iç meselelerinden faydalanma
- B) Akrabalık yoluyla toprak kazanma
- C) Askeri yollarla toprak kazanma
- D) Beylikler arasındaki mücadelelerden yararlanma
- E) Planlı bir iskan siyaseti izleme

8. Türk hükümdarlarının, dünyadaki diğer devlet ve milletleri hakimiyet altına alarak yönetmesi fikrine "Türk Cihan Hakimiyeti Mefküresi" denmiştir.

Buna göre Türk Cihan Hakimiyeti Mefküresi,

- I. Yıldırım Bayezid,
- II. Timur,
- III. Alparslan

hükümdarlarından hangilerini karşı karşıya getirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. I. Yıldırım Bayezid'in egemenliklerine son verdiği Anadolu beylerinin Timur'a sığınarak onu Osmanlılara karşı kışkırtması
II. Halifeliliği elde etme çabası
III. Timur'un, Osmanlı yönetimindeki Sivas'a girerek şehri tahrip etmesi
IV. İki hükümdar arasında sert mektuplaşmalar
V. Çın Seferine hazırlanan Timur'un arkasında Osmanlı gibi güçlü bir devletin kalmasını istememesi

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi, Ankara Savaşı'nın nedenleri arasında yer almaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Timur'un Anadolu'dan çekilmesinden sonra Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında 11 yıl süren taht kavgaları başlamış, 1402'den 1413'e kadar süren bu döneme Fetret Devri denilmiştir.

Buna göre, Fetret Devri'nde aşağıdakilerden hangisinin yaşandığı söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi yaşamıştır.
- B) Osmanlı şehzadeleri taht kavgalarında başarılı olabilmek için Anadolu beyleri, Bizans, Venedik, Ceneviz, Sırp, Eflak ve Bulgarlara toprak ve ekonomik taviz vermişlerdir.
- C) Osmanlıların Rumeli'ye geçişi kolaylaşmıştır.
- D) Anadolu Türk beylikleri, şehzadelerden birinin otoriteyi kurarak tekrar Osmanlı Devleti'nin güçlenmesini istemedikleri için denge siyaseti izlemiştir.
- E) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki egemenliği sarılmıştır.

11. – Düzmece Mustafa İsyanı
– Fetret Devri
– Şeyh Bedrettin İsyanı

Yukarıdaki gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Veraset Sistemi
- B) Ankara Savaşı
- C) I. Kosova Savaşı
- D) Timar Sistemi
- E) Pençik Sistemi

12. Osmanlı Devleti'ndeki ilk dinsel, toplumsal ve siyasal ayaklanma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyh Bedrettin
- B) Şeyh Sait
- C) Babailer
- D) Baba İshak
- E) Mustafa Çelebi

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

Osmanlı Devleti'nde Askeri Sınıf

1. – Askeri bürokrasiyi oluşturan sınıftır.
– Yönetim ve askerlik alanında yetki ve sorumluluğu vardır.
– Fetihlerin sürdürüldüğü, devletin gaza ve cihat anlayışını temel politika olarak uyguladığı dönemde en etkili sınıfı oluşturmuştur.
– Sadrazam, vezirler, kaptan-ı derya, yeniçeri ağası, kapıkulu askerleri, tımarlı sipahiler, subaşı, sancak beyi ve beylerbeyi bu sınıfa mensuptur.

Yukarıda özellikleri verilen sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seyfiye
B) Kalemîye
C) Kalem Ehli
D) İlimîye
E) İlim Ehli

2. **Toplumun hak ve sorumluluklar bakımından iki temel sınıfa ayrılması ile Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?**

- A) Siyasi birliği sağlamak
B) Sosyal yaşamı sağlıklı bir şekilde sürdürmek
C) Devlet yönetiminde yabancılardan yararlanmak
D) Şehirlerde güvenlik ve asayişini sağlamak
E) Padişahların otoritelerini artırmak

3. I. Sivil bürokrasiyi oluşturan bu sınıfın idari ve mali alanda yetki ve sorumluluğu vardır.
II. Devletin iç ve dış yazışmaları, hazine arazileri ile ilgili kayıtların tutulması, maliye işlerinin yürütülmesi başlıca görevleri arasındadır.
III. Defterdar ve Nişancı, Divan-ı Hümayundaki temsilcileridir.
IV. Reisülküttap ve Divan toplantılarının kayıtlarını tutan katipler de bu sınıfa mensuptur.
V. Din, eğitim ve hukuk bürokrasisini oluşturan sınıftır.

Yukarıda verilenlerden hangisi Kalemîye sınıfına ait değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. – Padişahın “mührü hümayun” denen mührünü taşır.
– Önemli devlet memurlarını atama ve görevden alma yetkisine sahiptir.
– Padişah sefere çıkmadığında “serdar-ı ekrem” unvanıyla orduyu komuta eder.
– Yetki olarak günümüzdeki başbakanın yaptığı işleri yapar.

Yukarıda özellikleri verilen Divan-ı Hümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker
B) Şeyhülislam
C) Sadrazam
D) Defterdar
E) Yeniçeri Ağası

5. – Adalet, eğitim ve din işleriyle ilgilirler.
– Şeriat kurallarının uygulanmasından sorumludur.
– Bütçe hazırlayarak, devletin gelir ve giderleriyle ilgilirler.
– Padişahların fermanlarını yazarak tuğrasını çekerler.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerle eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Kazasker
B) Şeyhülislam
C) Nişancı
D) Reisülküttap
E) Defterdar

6. **Padişah sefere çıkmadığı zaman “serdar-ı ekrem” unvanıyla orduya komutanlık eden ve padişahın mühr-ü hümayun denen mührünü taşıyan sadrazamla ilgili olarak,**

- I. Padişah'tan sonra devlet işlerinde en yetkili kişidir.
II. Divanda askeri sınıfa mensuptur.
III. Toplumsal ihtiyaçları karşılamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7.

Bütçeyi hazırlamak, akçenin değerini korumak, rütbe ve dirlik verilecekleri padişaha teklif etmek, hazineyle ilgili işlerde hüküm yazmak, gelir giderleri kontrol etmekle görevliyim.

Yukarıda özellikleri verilen Divan-ı Hümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nişancı
- B) Defterdar
- C) Kazasker
- D) Sadrazam
- E) Kaptan-ı Derya

8. Osmanlı Devleti'nde İlimiye sınıfının,

- I. eğitim - öğretim faaliyetlerinin sürdürülmesi,
- II. idari ve adli hizmetlerin yerine getirilmesi,
- III. sosyal, askeri ve idari konularda dini görüşünün açıklanması

görevlerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, Kadıların görevleri arasında yer almaz?

- A) Kazaların idaresinden sorumludurlar.
- B) İdari, ilmi ve adli konularda geniş yetkileri vardır.
- C) Eğitim ve öğretimin sürdürülmesinden sorumludurlar.
- D) Yargıç olarak insanlar arasındaki anlaşmazlıkları çözüme kavuştururlar.
- E) Evlenme, boşanma, vakıf kurma gibi işlemlerde görev ve sorumluluğu vardır.

10. Osmanlı Devleti'nde eğitim ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kuruluş yıllarından itibaren adaletin sağlanmasına ve eğitim faaliyetlerine devletin ihtiyaç duyduğu nitelikli insanları yetiştirmek amacıyla büyük önem vermiştir.
- B) 1330'da Orhan Bey döneminde İznik'te medrese yaptırılarak ilim adamlarının yetişmesine ve ilmin yaygınlaşmasına büyük önem verilmiştir.
- C) Medreselerde İslami ilimlerin yanı sıra matematik, astronomi, fizik gibi dersler de okutulmuştur.
- D) Medreseler eğitim, din, bilim gereksinimlerini yerine getirdiği gibi bürokratik yapıda görev olacak kadı, müderris, memur gibi devletin yargı ve yürütme organlarında görev alacak personelin yetiştirilmesinde aktif rol üstlenmiştir.
- E) Kanuni Sultan Süleyman'ın yaptırdığı Sahn-ı Seman Medreseleri ile Fatih Sultan Mehmet'in yaptırdığı Süleymaniye Medreseleri en yüksek dereceli medreselerdir.

11. ----, Ali Kuşçu ve Molla Hüsrev gibi zamanın en iyi bilim insanları ve alimleriyle çalışmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) II. Mehmet
- B) II. Murat
- C) I. Selim
- D) Orhan Bey
- E) I. Murat

12. Osmanlı Devleti'nde medrese eğitimi ile ilgili olarak aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Softa : Orta düzeydeki medrese öğrencileri
- B) Suhte : Medrese öğretmenleri
- C) İcazetname : Medresesi bitirenlere verilen diploma
- D) Danışment : Yükseköğretim düzeyindeki öğrenciler
- E) Mülazemet : Medreseden mezun olduktan sonra öğrencilerin müderris olmak için sıra beklemeleeri

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
GETİR

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti

1. Anadolu'da yaşamış olan Yunus Emre, Ahi Evran ve Hacı Bayram Veli gibi önemli mutasavvıfların ortak özellikleri arasında,

- I. Halkın eğitiminde önemli rol oynamışlardır.
- II. Halkın aydınlatılmasını sağlamışlardır.
- III. Anadolu'nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında etkili olmuşlardır.

yargılarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. – Bilim ve tasavvufu birleştirmiştir.
– Anadolu'ya gelen konar-göçer Türkmenlerin yerleşik yaşama geçmelerinde rol oynamıştır.
– Anadolu'da dil ve kültür birliğinin sağlanması için Türkçe eserler yazılmasında Leme'at ve Gülşen-i Raz gibi eserlerin Türkçeleştirilmesinde etkili olmuştur.
– Önce müderrislik yaparak birçok öğrenci yetiştirmiş daha sonra tasavvufa yönelmiştir.

Yukarıda söz edilen mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre
B) Ahi Evran
C) Hacı Bayram-ı Veli
D) Mevlana
E) Hacı Baktas-ı Veli

3. Din, eğitim ve hukuk bürokrasisini oluşturan sınıf olan ilmiye sınıfı; eğitim, bilim ve yargı alanındaki yetki ve sorumluluklarının yanında yönetim ve şehir hizmetleri alanında da görev üstlenmiştir.

Buna göre ilmiye sınıfının üyeleri arasında,

- I. Şeyhülislam,
- II. Kazasker,
- III. Kadı,
- IV. Reisülküttap

görevlilerinden hangilerinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yalnız IV B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Osmanlı Devleti'nde yöneticiler,

- I. seyfiye,
- II. ilmiye,
- III. kalemiye

sınıflarından hangilerine ayrılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Padişah tarafından idari ve dini yetki tanınan sınıf olan, merkez ve taşrada görev yapan yönetenler sınıfının birlikteliği Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine katkı sağlamamıştır?

- A) Güçlü bir merkezi otorite kurulmasına
B) Pozitif bilimlerin gelişmesine
C) Sınıfların genişlemesine
D) Hukuku uygulayarak ülkede adaletin sağlanmasına
E) Halkın refahının yükseltilmesine

6. Osmanlı medreseleri ile ilgili,

- I. İlk medrese İznik'te açılmıştır.
- II. İcazetname denilen diploma alınmıştır.
- III. İslami ilimlerin yanı sıra matematik, astronomi, fizik gibi dersler de okutulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'ndeki medrese eğitiminde yer alan görevlilerin akademik kariyer basamakları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Danışmend – Muid – Mülazım – Müderris – Softa
B) Softa – Danışmend – Muid – Mülazım – Müderris
C) Muid – Mülazım – Müderris – Danışmend – Softa
D) Müderris – Softa – Muid – Mülazım – Danışmend
E) Mülazım – Softa – Danışmend – Müderris – Muid

8.

Müderris	Medreselerde ders veren demektir. Eğitim ve öğretimin sürdürülmesinden sorumludur.
?	Divana gelen davalarla ilgili karar verir. Kadıların atanması, denetlenmesi ve terfilerinden sorumludur.
Şeyhülislam	Toplumun inanç ve ibadetleriyle ilgili sorunların çözülmesi ve şeriata uygulanmasından sorumludur.

Yukarıda soru işareti (?) ile gösterilen yere aşağıdaki görevlilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kadı
- B) Nişancı
- C) Defterdar
- D) Kazasker
- E) Sancakbeyi

9. Aşağıdakilerden hangisi, II. Murat Dönemi'nin kültürel gelişmeleri arasında yer almaz?

- A) Arapça ve Farsçadan Türkçeye tercüme yapılmıştır.
- B) Tarihi takvimler bu dönemde hazırlanmıştır.
- C) Türkistan, Arabistan ve Kırım'dan birçok ilim insanı bu dönemde Osmanlı Devleti'ne gelmiş ve ilim hayatı canlılık kazanmıştır.
- D) Sahn-ı Seman Medresesi açılmıştır.
- E) Hacı Baktaş-i Veli'nin müritlerine vergi muafiyeti getirilmesi bu tarikatın güçlenmesine ortam hazırlamıştır.

10. Osmanlı padişahları, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşundan itibaren şairleri ve bilim insanlarını desteklemişler, özellikle Türk dilinin gelişmesinde çok büyük rol oynamışlardır. Şair ve bilim insanlarıyla çok sıkı bir ilişki içinde olmuşlar, pek çok Arapça ve Farsça eserin Türk kültürüne kazandırılmasına bizzat önderlik etmişlerdir.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Milletlere kültürel kimlik oluşturmak
- B) Siyasal yaşamda birlik ve beraberliği güçlendirmek
- C) Yeni kurulan imparatorluğun bilgi ve kültür seviyesini yükseltmek
- D) Fethedilen yerlerdeki halklara inanç / ibadet özgürlüğü tanımak
- E) Ele geçirilen yerlerde yaşayanları İslamlaştırmak

11. Muhibbi mahlası ile Divan Edebiyatı'nda şiirleri olan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Murat
- B) Fatih Sultan Mehmet
- C) II. Bayezid
- D) Kanuni Sultan Süleyman
- E) Yavuz Sultan Selim

12. Osmanlı Devleti'nde erken dönem olarak adlandırılan İstanbul'un fethine kadarki süreçte birçok şehirde ilk eserler yapılmıştır.

Buna göre,

- I. İznik Hacı Özbek Cami,
- II. Bursa Ulu Cami,
- III. Edirne Muradiye Cami

eserlerinden hangileri, erken dönem mimari eserler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Sabuncuoğlu Şerafettin,
- II. Ali Kuşçu,
- III. Takiüddin Mehmet

bilim insanlarından hangilerinin tıp bilimi alanında çalışmalar yaptığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III